

Fondazione di ricerca
Istituto Carlo Cattaneo

ΜΙΑ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΑΙΤΟΥΣΕΣ ΑΣΥΛΟ

των Lis Bates, Giovanna Casciola, Francesca Primi

Δημοσίευση των:

Ίδρυμα Ερευνών Ινστιτούτο Carlo Cattaneo

MondoDonna Onlus

Ερευνητική Ομάδα Αντίγona

Αυτόνομο Πανεπιστήμιο Βαρκελώνης ΣΥΜΒΙΩΣΗ Κέντρο Έρευνας για το Φύλο και τη Βία

Πανεπιστήμιο Μπρίστολ

SYMBIOSIS

Addressing Sexual Violence Against Refugee Women
This Project is funded by the Rights,
Equality and Citizenship (REC)
Programme of the European Union

Αντιμετώπιση της Σεξουαλικής Βίας κατά των Γυναικών Προσφύγων

Η σεξουαλική βία κατά των γυναικών προσφύγων και των αιτουσών άσυλο είναι ένα απειλητικό φαινόμενο στην Ευρώπη και στις μεσογειακές χώρες. Οι διεθνείς οργανισμοί και θεσμοί - συμπεριλαμβανομένων των Ηνωμένων Εθνών, της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου – έχουν τονίσει στον επείγοντα χαρακτήρα της προώθησης συγκεκριμένων πολιτικών, καθώς ο κίνδυνος σεξουαλικής βίας καθιστά τις γυναίκες πιο ευάλωτες.

Μέσω ενός προγράμματος κατάρτισης και πιλοτικών ενεργειών, το πρόγραμμα ASVARW (Αντιμετώπιση της Σεξουαλικής Βίας κατά των Γυναικών Προσφύγων)» αποσκοπεί στην ευαισθητοποίηση αναφορικά με την έμφυλη σεξουαλική βία των επαγγελματιών, με διαφορετικούς ρόλους και δεξιότητες, στις δομές που υποδέχονται τις γυναίκες πρόσφυγες και αιτούσες άσυλο. Επίσης στόχο έχει να παράσχει εργαλεία για την καταπολέμησή της, ιδίως σε όσους έρχονται πρώτα σε επαφή και είναι πιο κοντά στις γυναίκες και όσους εμπλέκονται στα ζητήματα έμφυλης σεξουαλικής βίας

Addressing Sexual Violence Against Refugee Women
This Project is funded by the Rights,
Equality and Citizenship (REC)
Programme of the European Union

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2018

Οι πληροφορίες και οι απόψεις που περιλαμβάνονται στην έκδοση αυτή ανήκουν στους συγγραφείς και δεν εκφράζουν υποχρεωτικά την επίσημη άποψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι θεσμοί και τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τυχόν τρίτοι που ενεργούν για λογαριασμό αυτών δεν φέρουν καμία ευθύνη για την χρήση των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην έκδοση αυτή.

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή εφόσον γίνεται αναφορά στην πηγή προέλευσης.

Εκδόθηκε στην Μπολόνια από την Οργάνωση Mondodonna Onlus, 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

**Γιατί μια
Διεπιστημονική Ομάδα**

**Το πλαίσιο της
Πιλοτικής Δράσης**

Το μοντέλο της Ιταλίας

**Το μοντέλο του
Ηνωμένου Βασιλείου**

**Κοινές συστάσεις
/ Διδάγματα που
αντλήθηκαν και στις
δύο χώρες**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**A: Παράδειγμα
περίπτωσης, Ιταλία**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**B: Παράδειγμα
περίπτωσης, Ηνωμένο
Βασίλειο**

Γιατί μια διεπιστημονική ομάδα

Τα τελευταία χρόνια, μερικές ευρωπαϊκές χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ιταλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, έχουν καταστεί σημαντικοί τόποι προορισμού για τις μεταναστευτικές διαδρομές των γυναικών αιτουσών άσυλο, που έχουν υποπέσει θύματα βίας, που έχουν πολύπλοκες ανάγκες. Δεν μπορούμε να ανταποκριθούμε στις ανάγκες αυτές με παρεμβάσεις που χρησιμοποιούν παρωχημένες προσεγγίσεις και δεν μπορούμε να αντιλαμβανόμαστε με τυποποιημένο τρόπο τα στοιχεία που συνθέτουν τις ιστορίες των αιτουσών άσυλο που καταφθάνουν στην Ευρώπη (τη βία, τη μετανάστευση, τα τραύματα, τις γονικές ικανότητες, τις υφιστάμενες δεξιότητες). Προκειμένου να σχεδιαστούν διαδρομές υποστήριξης με πιθανότητες επιτυχίας, πρέπει, κατά την άποψή μας, να καταβάλουμε προσπάθεια να κατανοήσουμε την πολυπλοκότητα, να συγκεντρώσουμε τις δεξιότητες, να εξετάσουμε τις διαφορετικές οπτικές γωνίες, να εστιάσουμε στις γυναίκες, στους στόχους της ζωής τους, στις ικανότητες και τις επιθυμίες τους. Επομένως, είναι απαραίτητο να δημιουργηθούν σύνθετες απαντήσεις, να εργαστούμε ομαδικά και δικτυωμένα, η καθεμία με τη δική της ειδημοσύνη, με τον δικό της ρόλο και τη δική της αρμοδιότητα. Αυτός ήταν ο στόχος του πιλοτικού προγράμματος δράσης της «Διεπιστημονικής Ομάδας» του έργου «Αντιμετώπιση της σεξουαλικής βίας κατά των γυναικών προσφύγων (“Addressing Sexual Violence Against Refugee Women”)

Τα πλαίσια του πιλοτικού προγράμματος δράσης

Το πιλοτικό πρόγραμμα δράσης πραγματοποιήθηκε στην Ιταλία και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η προσέγγιση ήταν διαφορετική, σύμφωνα με τις ειδικές συνθήκες των δύο χωρών. Στην Ιταλία, οι πρόσφυγες και οι αιτούσες άσυλο διέρχονται από ένα σύνθετο σύστημα υποδοχής και στεγάζονται κυρίως σε κέντρα και καταφύγια που διαχειρίζονται το κράτος ή οι ΜΚΟ για λογαριασμό του κράτους. Η MondoDonna διαχειρίζεται αρκετά κέντρα που αφορούν ειδικά τις γυναίκες. Η διεπιστημονική ομάδα δημιουργήθηκε για να φροντίσει τις γυναίκες που στεγάζονται σε αυτά τα κέντρα.

Σε αντίθεση με το σύστημα των κέντρων υποδοχής στην Ιταλία, οι γυναίκες πρόσφυγες και οι αιτούσες άσυλο στο Ηνωμένο Βασίλειο φιλοξενούνται και τους παρέχεται υποστήριξη σε διάφορες τοποθεσίες σε ολόκληρη τη χώρα. Για τον λόγο αυτό, στο Ηνωμένο Βασίλειο, η πιλοτική δράση της διεπιστημονικής ομάδας εφαρμόστηκε σε επίπεδο τοπικής κοινότητας. Η ομάδα συναντήθηκε για να συζητήσει και να αναπτύξει ένα σχέδιο δράσης για τέσσερις περιπτώσεις γυναικών προσφύγων και αιτουσών άσυλο που υπέπεσαν θύματα σεξουαλικής και έμφυλης βίας. Δεδομένου ότι οι επαγγελματίες της ομάδας δεν δούλευαν όλοι μαζί με τους ίδιους χρήστες σε ένα κέντρο υποδοχής (και συνεπώς δεν μπορούσαν να εκτελέσουν συγκεκριμένες ενέργειες για τη γυναίκα), οι περιπτώσεις που συζητήθηκαν ήταν πραγματικές αλλά όχι «υπό την παρουσία».

Το ιταλικό μοντέλο

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ

Στην Ιταλία, η εν λόγω δράση ξεκίνησε από το έργο που πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις υποδοχής για τις γυναίκες αιτούσες άσυλο που διαχειρίζεται η ένωση MondoDonna. Η διεπιστημονική ομάδα που πειραματίστηκε από την ένωση MondoDonna μέσω του εν λόγω προγράμματος πιλοτικής δράσης συνίστατο σε μια ομάδα εργασίας που ενέπλεκε-τους βασικές φιγούρες επαγγελματιών που περιστρέφονται γύρω από τις γυναίκες αιτουσών άσυλο, οι οποίες είχαν υποπέσει θύματα βίας, που φιλοξενούνταν στις εγκαταστάσεις που διαχειρίζεται η ένωση. Ο στόχος που θέλαμε να επιτύχουμε ήταν να συγκεντρώσουμε λειτουργούς και επαγγελματίες που συνήθως εργάζονται ανεξάρτητα για να εφαρμόσουν μια ολοκληρωμένη και πολυδιάστατη παρέμβαση σε πολύπλοκες περιπτώσεις γυναικών που πέφτουν θύματα έμφυλης βίας.

Οι φιγούρες της ομάδας είναι:

- η λειτουργός αναφοράς της γυναίκας που φιλοξενείται στην εγκατάσταση,
- η ψυχολόγος ψυχοθεραπεύτρια του κέντρου καταπολέμησης της βίας CHIAMA chiAMA της Ένωσης MondoDonna, ειδικευμένη στη διαπολιτισμική ψυχολογία,
- μαιευτήρας, πρόσωπο αναφοράς υγειονομικής περίθαλψης, για τις εγκαταστάσεις της MondoDonna,
- η νομική λειτουργός που διαχειρίζεται συνεντεύξεις για τη συλλογή του ιστορικού της ζωής της γυναίκας και την προετοιμάζει για την ακρόαση από την Επιτροπή για το αίτημα για το διεθνούς προστασίας,
- η ανθρωπολόγος

Η ομάδα δεν είναι μια ομάδα εργασίας κλειστή, αντιθέτως, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ή/και ζητήματα παραθέτει τις απόψεις της σε άλλες φιγούρες επαγγελματιών, οι οποίες συνήθως δεν συμμετέχουν στις συνήθεις δραστηριότητες της ανάληψης ευθύνης για τη φροντίδα των γυναικών στις εγκαταστάσεις, και τις εμπλέκει. Το μοντέλο προς εφαρμογή προβλέπει ότι, ανάλογα με την κατάσταση της γυναίκας, η ομάδα μπορεί να επεκτείνει τις συναντήσεις σε άλλες εξωτερικές φιγούρες όπως η ψυχίατρος, η νευροψυχίατρος, η δικηγόρος, οι εκπαιδευτικές, η κοινωνικός λειτουργός, η γενική ιατρός, η γυναικολόγος και άλλες.

Οι εμπλεκόμενες επαγγελματικές φιγούρες ήταν:

Η μαιευτήρας

Στην διεπιστημονική ομάδα η μαιευτήρας έχει ως καθήκον να ενσωματώσει την προστασία της υγείας και της ψυχοσωματικής ευημερίας του ατόμου στη διαδρομή ανάληψης της ευθύνης για τη φροντίδα των γυναικών θυμάτων βίας. Αποδεδειγμένη επιστημονική βιβλιογραφία καταδεικνύει ότι η έμφυλη βία υπονομεύει τη σωματική, ψυχική, σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα: αυξάνει δύο φορές την πιθανότητα των γυναικών να μην ολοκληρώσουν την εγκυμοσύνη, να έχουν πρόωρο τοκετό και να γεννήσουν βρέφος χαμηλού σωματικού βάρους, της πιθανότητας κατάθλιψης και χρήσης οιοπνεύματος. Ως εκ τούτου, η φιγούρα της μαιευτήρας που συμπεριλήφθηκε στη διεπιστημονική ομάδα ευνοεί τη συνέχεια μεταξύ του σχεδίου υγείας και των συναισθηματικών και πολιτισμικών πτυχών του φαινομένου.

Η ανθρωπολόγος

Σε πολυπολιτισμικές καταστάσεις, όπως το πλαίσιο υποδοχής γυναικών ιθαγενών και μεταναστριών θυμάτων βίας, η ανθρωπολόγος φροντίζει για την προώθηση των διαδικασιών κοινωνικής ένταξης, διευκολύνοντας τη διαπολιτισμική και διαθρησκευτική επικοινωνία. Στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας,

παρέχει απόψεις και ειδικές γνώσεις που διευκολύνουν την ανάγνωση των διαφόρων διαστάσεων και των διαφορετικών εκφράσεων των πολιτισμών. Μπορεί να εκφράσει την οπτική γωνία των γυναικών, των οποίων έχουν αναλάβει την ευθύνη, επανεντάσσοντάς τη στα πλαίσια αίσθησης και τα πολιτισμικά πρότυπα μέσα στα οποία ενεργούν οι γυναίκες. Η ανθρωπολόγος εφαρμόζει μια συστηματική ανάλυση στις πρακτικές εστίασης των προβλημάτων που υιοθετεί η διεπιστημονική ομάδα, ώστε να καταστούν αποτελεσματικότερες οι στρατηγικές παρέμβασης.

Η διαπολιτισμική ψυχολόγος ψυχοθεραπεύτρια

Η διαπολιτισμική ψυχολόγος ψυχοθεραπεύτρια χρησιμοποιεί μια προσέγγιση ψυχολογικής θεραπείας που λαμβάνει υπόψη την ψυχή και τον πολιτισμό μέσα στη δυναμική διασύνδεση του βίου, της ψυχής και του πολιτισμού και τη συνεχή διασύνδεση μεταξύ πολιτισμού, μνήμης, σωματικού νου, υποκειμενικότητας και εμπειρίας. Το κλινικό έργο βασίζεται στη χρήση μιας συμπληρωματικής προοπτικής, η οποία συνδυάζει έναν ψυχολογικό φακό ανάγνωσης με έναν ανθρωπολογικό και την πολιτισμική αποκέντρωση, που λειτουργεί με βάση τις διαφορές και την πολυπλοκότητα του ατόμου ώστε να φτάσει σε μια συνοικοδόμηση της έννοιας με το άλλο άτομο. Ο σκοπός είναι να υποδεχούμε τον ψυχικό πόνο του ατόμου μέσω της δημιουργίας ενός θεραπευτικού χώρου με στόχο την ανάκτηση και ενσωμάτωση της ταυτότητας και την επεξεργασία της τραυματικής εμπειρίας.

Η νομική λειτουργός

Η νομική λειτουργός είναι μια φιγούρα με νομική κατάρτιση με ειδικές δεξιότητες και γνώσεις στον τομέα της διεθνούς, ανθρωπιστικής και κοινωνικής προστασίας, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των αιτουσών άσυλο και των προσφύγων, της ιταλικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας αναφοράς και των διαδικασιών και πρακτικών που χρειάζεται να εκτελεστούν. Διαθέτει επίσης διεπιστημονικές δεξιότητες που μπορεί να κυμαίνονται από την καλή

γνώση του σημερινού γεωπολιτικού πλαισίου και της ιστορίας και του πολιτισμού των χωρών προέλευσης των αποδεκτριών (υποστήριξης), έως μια βασική γνώση των κυριότερων εννοιών της ιατροδικαστικής και των δεξιοτήτων δημιουργίας διαπροσωπικών σχέσεων. Η νομική λειτουργός έχει το συγκεκριμένο καθήκον να στηρίζει την αποδέκτρια (υποστήριξης) κατά τη διαδικασία αναγνώρισης της παροχής διεθνούς προστασίας, εάν είναι απαραίτητο σε συνεργασία με άλλους επαγγελματίες (π.χ. δικηγόρο).

Η λειτουργός (αναφοράς) της εγκατάστασης

Η λειτουργός αναφοράς είναι εκπαιδευτικός καταρτισμένη σε θέματα υποστήριξης και συνοδείας στην αυτονομία. Παρακολουθεί τη γυναίκα και την συνοδεύει στις διάφορες φάσεις της παραμονής της στην εγκατάσταση, από τις ιατρικές επισκέψεις μέχρι την αναζήτηση εργασίας, την κοινωνική ένταξη κ.λπ.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΖΗΤΗΘΗΚΑΝ

Σε χρονικό διάστημα 4 μηνών, η ομάδα συζήτησε 6 περιπτώσεις αιτουσών άσυλο, 4 γυναικών από τη Νιγηρία και 2 γυναικών από την Ακτή του Ελεφαντοστού, ηλικίας 20 έως 30 ετών. Οι περιπτώσεις που εξετάστηκαν επελέγησαν ως παραδείγματα των πιο επαναλαμβανόμενων μορφών βίας που υφίστανται οι γυναίκες αιτούσες άσυλο. Συγκεκριμένα εντοπίστηκαν περιπτώσεις γυναικών θυμάτων εμπορίας για σεξουαλική εκμετάλλευση ή ακρωτηριασμού γυναικείων γεννητικών οργάνων, σεξουαλικής ή ψυχολογικής βίας ή βίας συνδεδεμένης με τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Ανατρέξτε στο παράρτημα Α για παράδειγμα μιας περίπτωσης.

ΠΩΣ ΔΟΥΛΕΨΕ Η ΟΜΑΔΑ

Το έργο της ομάδας ακολούθησε μια συντονίστρια, η οποία είχε ως καθήκον να διατηρεί συγκεντρωμένες τις πληροφορίες και να οργανώνει το έργο, καθώς και να διατηρεί επαφές μεταξύ των εγκαταστάσεων υποδοχής

και των επαγγελματιών της ομάδας εργασίας. Η διεπιστημονική ομάδα κλήθηκε να εργαστεί σε συγκεκριμένες περιπτώσεις γυναικών που στεγάζονταν στα καταλύματα υποδοχής για αιτούσες άσυλο που διαχειρίζεται η ένωση MondoDonna και για το σκοπό αυτό εφάρμοσε τα κατάλληλα εργαλεία για την επισήμανση και την ανάληψη ευθύνης. Κάτωθι, παρατίθεται ο τρόπος λειτουργίας και ο έλεγχος που ακολουθήθηκε:

1. Οι λειτουργοί της εγκατάστασης ανέφεραν τις περιπτώσεις που έπρεπε να ληφθούν υπόψη, συμπληρώνοντας μια συγκεκριμένη φόρμα που περιείχε: προσωπικά δεδομένα, διαδρομή μετανάστευσης, διαδρομή υποδοχής, πτυχές ανιχνευθεισών ευπαθειών, ρητό αίτημα της γυναίκας ή/και της λειτουργού, ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι λειτουργοί στη σχέση με τη γυναίκα, οποιαδήποτε προηγούμενη ανάληψη ευθύνης για φροντίδα
2. Η συντονίστρια, μόλις συγκεντρωθούν οι εκθέσεις επισήμανσης, συγκάλυψε μια συνεδρίαση των εμπλεκομένων φιγούρων σε αυτό το πρόγραμμα δράσης: τα μέλη της ομάδας, τη συντονίστρια του έργου, την πρόεδρο της ένωσης και τις λειτουργούς αναφοράς των γυναικών. Στην πρώτη αυτή συνεδρίαση οι λειτουργοί των εγκαταστάσεων παρουσίασαν τις περιπτώσεις και παρείχαν πρόσθετα στοιχεία αξιολόγησης/ παρατήρησης, χρήσιμα για την προεπιλογή: πράγματι, από τις 6 περιπτώσεις που εντοπίστηκαν, η ομάδα επέλεξε 4. Σε δεύτερη φάση, εντοπίστηκαν άλλες 2 περιπτώσεις.
3. Η ομάδα μετά την πρώτη συλλογική συνάντηση, αφιέρωσε μία συνάντηση για κάθε περίπτωση. Αυτό επέτρεψε τη διεξαγωγή μιας κοινής ανάλυσης του ιστορικού της ζωής της γυναίκας, την εκτίμηση των αναγκών και τη διατύπωση της εξατομικευμένης διαδρομής ανάληψης ευθύνης και του σχεδίου δράσης, ενεργοποιώντας τις απαραίτητες διαδρομές τόσο εντός (διαδρομή ψυχολογικής υποστήριξης, κοινωνικο-υγειονομικές συνεντεύξεις, νομικές οδούς, κ.λπ.) όσο και εκτός

(για παράδειγμα, αποστολή στο κέντρο ψυχικής υγείας, στο συμβουλευτικό κέντρο, στον δικηγόρο, κ.λπ.) της ομάδας. Η ομάδα συνεδρίαζε περίπου κάθε 15 ημέρες, με συναντήσεις που διαρκούσαν κατά μέσο όρο 3 ώρες. Στους τέσσερις μήνες κατά τους οποίους πραγματοποιήθηκε το πρόγραμμα πιλοτική δράσης, συμμετείχαν πάντοτε όλοι οι επαγγελματίες και αυτό οδήγησε σε ένα συνεργατικό περιβάλλον εργασίας, στην ανταλλαγή απόψεων και γλωσσών και στην αύξηση του επιπέδου ενημέρωσης και γνώσης

Ένα θεμελιώδες στοιχείο της μεθοδολογίας εργασίας για την κοινή ανάληψη της ευθύνης από την ομάδα είναι ότι η ανάγκη και η απαίτηση υιοθέτησης μιας πορείας εξόδου από τη βία πρέπει να ξεκινήσει κατά προτεραιότητα από τη γυναίκα και να μην γίνεται αντιληπτό μόνο από τις λειτουργούς ή τις επαγγελματίες που την υποστηρίζουν στις διάφορες διαδρομές.

Αυτό επιτρέπει στην ομάδα να συγκρατήσει την πολυπλοκότητα, να βελτιώσει τη ανάληψη ευθύνης και να εντοπίσει κατάλληλες διαδρομές υποστήριξης για καθεμία και να δοθεί προτεραιότητα στη βούληση και τον πρωταγωνιστικό ρόλο της γυναίκας:

- η γυναίκα είναι στο επίκεντρο, δεν είναι μόνο το «θύμα», αλλά έχει επιθυμίες, ελπίδες, σχέδια,
- η γυναίκα ανακτά την ικανότητα να είναι πρωταγωνίστρια της δικής της ιστορίας, των δικών της αποφάσεων, του έργου της ζωής της.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

- Προώθηση της ενδυνάμωσης των γυναικών. Δημιουργία εξατομικευμένων διαδρομών βασισμένων στους πόρους των γυναικών με σεβασμό στις ευπάθειές τους, αποδίδοντάς τους ενεργό ρόλο στις διαδικασίες χειραφέτησης από τη βία.
- Διεξαγωγή μιας συνολικής ανάληψης ευθύνης, οικοδόμηση μιας σύνθετης και ολοκληρωμένης

παρέμβασης.

- Προώθηση της ενσωμάτωσης των δεξιοτήτων μεταξύ των διαφόρων ατόμων και των επαγγελματιών που εμπλέκονται στην ανάληψη ευθύνης φροντίδας της γυναίκας.

Το μοντέλο του Ηνωμένου Βασιλείου

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΣΤΗΝ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Συστάθηκε ομάδα αποτελούμενη από βασικούς επαγγελματίες από διαφορετικούς κλάδους οι οποίοι έρχονται σε επαφή με γυναίκες πρόσφυγες και αιτούσες άσυλο. Η ομάδα αποτελούνταν από ειδικούς στη σεξουαλική βία κατά των γυναικών (που εργάζονται σε υπηρεσίες υγείας και υποστήριξης των θυμάτων), ειδικούς σε ζητήματα παροχής βοήθειας σε πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο, καθώς και σε επαγγελματίες άλλων σημαντικών υπηρεσιών υγείας, ποινικής δικαιοσύνης και παροχής βοήθειας:

- Αστυνομικός
- Λειτουργός υπηρεσίας υποστήριξης θυμάτων στο δικαστήριο
- Γενικός ιατρός
- Βοηθός υγειονομικής περίθαλψης
- Ανεξάρτητη νομική λειτουργός για ζητήματα σεξουαλικής βίας
- Λειτουργός/θεραπεύτρια θυμάτων σεξουαλικής βίας
- Λειτουργός για υπηρεσίες διαμονής
- Λειτουργός παροχής υπηρεσιών υποστήριξης στις αιτούσες άσυλο LGBTQI+.

Περιελάβαμε επίσης το νέο ρόλο της δικηγόρου του θύματος, της οποίας η αρμοδιότητα ήταν η εκπροσώπηση των γυναικών προσφύγων και των αιτουσών άσυλο, καθώς και έναν ανεξάρτητο

πρόεδρο ο οποίος ήταν αρμόδιος για τη διεξαγωγή της συζήτησης και την καταγραφή των δράσεων που συμφωνήθηκαν στη συνεδρίαση.

Η ομάδα ήταν αρκετά μεγάλη, καθώς θεωρήσαμε χρήσιμο να συμπεριλάβουμε πολλές διαφορετικές υπηρεσίες στο ζήτημα των προσφύγων και των αιτουσών άσυλο και της σεξουαλικής βίας, αλλά θα μπορούσε να περιοριστεί σε έναν κεντρικό πυρήνα στις μελλοντικές συναντήσεις. Θέλαμε επίσης την εκπροσώπηση και από άλλες επαγγελματίες, ιδίως στον τομέα της εκπαίδευσης (σχολεία), της κοινωνικής βοήθειας για παιδιά και ενήλικες και τους δικηγόρους ειδικούς σε θέματα μετανάστευσης.

Οι επαγγελματίες που συμμετείχαν στην ομάδα ήταν οι εξής:

Αστυνομικός.

Ο ρόλος του αστυνομικού ήταν να συμβουλευεί την ομάδα και τη γυναίκα πρόσφυγα και αιτούσα άσυλο σχετικά με τη δυνατότητα καταγγελίας (για παράδειγμα, ποια αδικήματα θα μπορούσαν να έχουν διαπραχθεί, εάν υπήρχαν χρονικά όρια για τη συλλογή εγκληματολογικών αποδεικτικών στοιχείων, όπως υποστήριξη και συμβουλές που θα μπορούσε να προσφέρει η αστυνομία, πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία ποινικής έρευνας). Ο αστυνομικός θα μπορούσε επίσης να προσφέρει μέτρα μη ποινικής προστασίας, για παράδειγμα θέτοντας ένα σήμα «συναγερμού» στην αστυνομική βάση δεδομένων για την εν λόγω γυναίκα, έτσι ώστε οποιαδήποτε κλήση προς την αστυνομία από την διεύθυνσή της να αντιμετωπίζεται ως επείγουσα, προσφέροντας ειδοποίηση έκτακτης ανάγκης ή συμβουλευτική υπηρεσία ασφαλείας.

Λειτουργός υπηρεσίας υποστήριξης θυμάτων στο δικαστήριο.

Επρόκειτο για έναν λειτουργό υποστήριξης για την τοπική υπηρεσία παροχής βοήθειας για θύματα και μάρτυρες, που υποστηρίζει τα ευάλωτα θύματα εγκλήματος. Αυτά

τα θύματα παραπέμπονται στην αστυνομική υπηρεσία, η οποία τους βοηθάει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ποινικής δικαιοσύνης και των δικαστηρίων. Ο ρόλος του στην ομάδα ήταν να προσφέρει συμβουλές σχετικά με τις πιθανές ανάγκες και τα ευάλωτα σημεία της γυναίκας πρόσφυγα και αιτούσας άσυλο, ιδίως όσον αφορά τις ποινικές ή τις δικαστικές διαδικασίες.

Γενικός ιατρός

Οι γενικοί (οικογενειακοί) ιατροί είναι απαραίτητοι για τον εντοπισμό της ενδοοικογενειακής και της σεξουαλικής βίας, καθώς οι γυναίκες (και ορισμένοι άντρες) παρουσιάζονται συχνά με μια σειρά από σωματικά και διανοητικά συμπτώματα. Ο ρόλος του γενικού ιατρού ήταν να αξιολογήσει αν η γυναίκα είχε συμπτώματα ενδεικτικά σεξουαλικής βίας και να παράσχει συμβουλές σχετικά με τα ιατρικά ερωτήματα που έπρεπε να τεθούν στη γυναίκα πρόσφυγα και αιτούσα άσυλο.

Βοηθός υγειονομικής περίθαλψης.

Πρόκειται για μια νοσηλεύτρια, ειδικής σε θέματα μητρότητα που επισκέπτεται τους νέους γονείς για να τους βοηθήσει στη μεταγεννητική περίοδο σχετικά με τις γονικές ικανότητες και την ανάπτυξη και την ευεξία του παιδιού. Ο ρόλος της βοηθού υγειονομικής περίθαλψης της ομάδας ήταν να αξιολογεί τις ανάγκες σωματικής και ψυχικής υγείας της γυναίκας πρόσφυγα και αιτούσας άσυλο και του παιδιού της, ιδιαίτερα σχετικά με την κατάθλιψη και τη μεταγεννητική ευεξία.

Ανεξάρτητη νομική λειτουργός για ζητήματα σεξουαλικής βίας,

Πρόκειται για μια εξειδικευμένη δικηγόρο που βοηθά τις γυναίκες που υφίστανται σεξουαλική βία. Παρέχει αμερόληπτες πληροφορίες στις επιζησάντες, συναισθηματική και πρακτική υποστήριξη, καθώς και εξασφάλιση της ασφάλειας των θυμάτων/ επιζησάντων και των παιδιών τους. Η σύμβουλος αξιολογούσε τους άμεσους κινδύνους και τις ανάγκες της γυναίκας πρόσφυγα και αιτούσας άσυλο μετά από σεξουαλική βία, συμπεριλαμβανομένου του

σχεδιασμού ασφαλείας, εάν υπήρχε κίνδυνος από τους δράστες, της παροχής συμβουλευτικής υπηρεσίας σε θέματα σεξουαλικής υγείας και παροχής ανεξάρτητης συμβουλευτικής υπηρεσίας για θέματα καταγγελίας σεξουαλικής βίας στην αστυνομία.

Λειτουργός/θεραπεύτρια για ζητήματα σεξουαλικής βίας.

Πρόκειται για μια ειδική σύμβουλο, η οποία προσλαμβάνεται από μια εξειδικευμένη υπηρεσία υποστήριξης θυμάτων/επιζησάντων σεξουαλικής βίας. Ο ρόλος της στην ομάδα ήταν να παρέχει συμβουλές για συγκεκριμένα τραύματα και θεραπευτικές υπηρεσίες.

Λειτουργός για υπηρεσίες διαμονής.

Πρόκειται για μια λειτουργό τρίτου φορέα που ειδικεύεται στην υποστήριξη των θυμάτων της εμπορίας ανθρώπων και της σύγχρονης δουλείας. Ο ρόλος της ήταν να παρέχει συμβουλές σχετικά με τις επιλογές που έχουν στη διάθεσή τους οι γυναίκες πρόσφυγες και οι αιτούσες άσυλο για πρόσβαση σε ασφαλή στέγαση (καταφύγια) και μακροπρόθεσμες επιλογές στέγασης.

Λειτουργός παροχής υπηρεσιών υποστήριξης στις αιτούσες άσυλο LGBTQI+.

Επρόκειτο για υπάλληλο μίας ΜΚΟ που παρείχε υποστήριξη αιτούσες άσυλο LGBTQI+. Οι αιτήσεις ασύλου με βάση τις σεξουαλικές προτιμήσεις αυξάνονται, αλλά οι γυναίκες LGBTQI+ αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα εμπόδια στην αποκάλυψη της βίας και στην πρόσβαση στην υποστήριξη, ειδικά αφού ήταν αναγκασμένες να αποκρύπτουν τις σεξουαλικές προτιμήσεις τους εδώ και πολλά χρόνια, υπό τον φόβο δίωξης σε βάρους τους. Ο ρόλος της ήταν να παρέχει συμβουλευτική υπηρεσία σχετικά με τις συγκεκριμένες ανάγκες των γυναικών LGBTQI+ και να εντοπίζει τα εμπόδια που αποτρέπουν αυτές τις γυναίκες από το να μιλάνε για την κακοποίηση (που υπόκεινται) ή να αποκτήσουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης.

Ανεξάρτητος πρόεδρος και δικηγόρος του θύματος.

Εμπνευστήκαμε από τις βέλτιστες πρακτικές των τοπικών συναντήσεων της MARAC (Διάσκεψη για την αξιολόγηση κινδύνων πολλαπλών οργανισμών) που διεξάγονται εβδομαδιαίως για να συζητηθούν περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας υψηλού κινδύνου. Μια διορισμένη πρόεδρος διευθύνει τη συζήτηση, καλεί τους συναδέλφους να παράσχουν τη συμβολή τους, επιβάλλει τους χρόνους και εξασφαλίζει ότι συμφωνούνται συγκεκριμένες δράσεις. Οι συναντήσεις της MARAC περιλαμβάνουν επίσης μια ανεξάρτητη νομικό λειτουργό για την ενδοοικογενειακή βία, ο ρόλος της οποίας είναι να εκπροσωπεί το θύμα, να εκφράζει την άποψη αυτού και τις επιθυμίες του κατά τη διάρκεια της διεπιστημονικής συνάντησης. Έχουμε αντιγράψει αυτό το μοντέλο με τη δικηγόρο του θύματος.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΖΗΤΗΘΗΚΑΝ

Επιλέχθηκαν πραγματικές περιπτώσεις, αλλά τα προσωπικά ονόματα και οι λεπτομέρειες ανωνυμοποιήθηκαν για να αποφευχθεί ο προσδιορισμός ταυτότητας (δώσαμε στις γυναίκες ψευδή ονόματα). Οι τέσσερις περιπτώσεις ήταν γυναίκες πρόσφυγες και αιτούσες άσυλο που είχαν έρθει σε επαφή με μια τοπική υπηρεσία κατά της σεξουαλικής και οικιακής βίας τους τελευταίους έξι μήνες και είχαν λάβει βοήθεια από τον ανεξάρτητο σύμβουλο ενδοοικογενειακής βίας, ο οποίος ενήργησε ως δικηγόρος του θύματος στην διεπιστημονική ομάδα μας. Οι γυναίκες επιλέχθηκαν βάσει της ποικιλίας των πλαισίων και των αναγκών, επειδή είχαν διαφορετικές εμπειρίες σεξουαλικής και έμφυλης βίας, προέρχονταν από διαφορετικές χώρες και είχαν διαφορετικές καταστάσεις ζωής (π.χ. με παιδιά/χωρίς παιδιά). Στόχος ήταν να παρουσιαστεί μια σειρά εμπειριών από γυναίκες πρόσφυγες και αιτούσες άσυλο στη συνάντηση.

Για κάθε περίπτωση, παρέχουμε σύνοψη μιας σελίδας, η οποία περιγράφει:

- Την κατάσταση των γυναικών - ηλικία, εθνικότητα, χώρα προέλευσης, αν έχουν σχέση ή όχι, εάν είχαν παιδιά
- Την ιστορία της: βία και κακοποίηση που έχουν υποστεί στις χώρες προέλευσης ή/και διέλευσης, και από ποιον
- Πώς κατέφτασε στο Ηνωμένο Βασίλειο, ποιο ήταν το τρέχον καθεστώς μετανάστευσης/ασύλου της, καθώς και τυχόν περαιτέρω βία ή κακοποίηση που αντιμετώπισε στην εν λόγω χώρα
- Οποιαδήποτε προφανής επίπτωση της κακοποίησης, π.χ. στη σωματική ή ψυχική υγεία
- Όλοι οι παράγοντες που τη διατήρησαν σε κατάσταση κακοποίησης ή την εμπόδισαν να αναζητήσει βοήθεια (για παράδειγμα φόβος του αυτουργού της βίας ή των αρχών, προβλήματα μετανάστευσης, εκφοβισμός, έλλειψη οικονομικών πόρων)
- Πιθανές νομικές διαδικασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη (π.χ. ποινική δίωξη, έφεση για τη μετανάστευση, δικαστική απόφαση για ανηλίκους)

Το Παράρτημα Β περιέχει ένα παράδειγμα περίπτωσης με σύνοψη της συζήτησης και των προγραμματισμένων ενεργειών/παρεμβάσεων για την περίπτωση αυτή κατά τη συνεδρίαση της ομάδας.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η ομάδα κλήθηκε σε μια συνάντηση για να συζητήσει και να εκπονήσει ένα σχέδιο δράσης για τις τέσσερις περιπτώσεις γυναικών προσφύγων και αιτουσών άσυλο. Παρασχέθηκε το θεματολόγιο σε όλους τους συμμετέχοντες, ενώ η Πρόεδρος έλαβε το πρόγραμμα που θα ακολουθούσε για τη διεξαγωγή της συνάντησης. Στους επαγγελματίες της ομάδας παραδόθηκε επίσης ένα μοντέλο εγγράφου «Μοντέλο της υπόθεσης για την διεπιστημονική ομάδα» για κάθε περίπτωση και τους ζητήθηκε να κρατήσουν σημειώσεις για κάθε περίπτωση σε 5 βασικούς τομείς:

- Ποιοι είναι οι κίνδυνοι και οι ανάγκες της γυναίκας

πρόσφυγα και αιτούσας άσυλο;

- Ποιες είναι οι κύριες προτεραιότητες και οι επιθυμίες της (εάν είναι γνωστές)
- Ενέργειες που συμφωνήθηκαν (προσδιορίστε από ποιον και πότε)
- Πρόσθετες αναφορές προς εκτέλεση
- Οποιαδήποτε άλλη πληροφορία

Η συνεδρίαση διεξήχθη ως εξής:

1. Η Πρόεδρος παρουσίασε τους σκοπούς της συνάντησης και τον τρόπο με τον οποίο θα πραγματοποιούταν. Εξήγησε ότι ο σκοπός ήταν να συζητηθούν τέσσερις περιπτώσεις γυναικών προσφύγων και αιτουσών άσυλο που είχαν υποστεί σεξουαλική και έμφυλη βία, στο πλαίσιο μιας ομάδας επαγγελματιών από διαφορετικούς κλάδους, να αναπτύξουν ένα σχέδιο δράσης για να βοηθήσουν κάθε γυναίκα. Για κάθε περίπτωση, θα προηγούταν η ανάγνωση της περιπτωσιολογικής μελέτης και η Πρόεδρος θα καλούσε κάθε συμμετέχοντα/συμμετέχουσα να προσδιορίσει τους κινδύνους και τις ανάγκες της γυναίκας με βάση τις επαγγελματικές γνώσεις τους. Ως ομάδα, οι επαγγελματίες έπρεπε να προτείνουν δράσεις για να βοηθήσουν τις γυναίκες και, στο τέλος, η Πρόεδρος θα συνόψιζε αυτά τα σημεία δράσης.
2. Κάθε επαγγελματίας παρουσιάστηκε, γνωστοποιώντας το όνομα του, το επάγγελμα του και την υπηρεσία που εκπροσωπούσε.
3. Επεξηγήθηκαν οι ρόλοι της προέδρου και της δικηγόρου του θύματος. Η πρόεδρος εξήγησε ότι ο ρόλος της προέδρου ήταν να ενεργεί ως ανεξάρτητος διευκολυντής, να συνοψίζει τη συζήτηση και τις ενέργειες (να μην αντιπροσωπεύει μια συγκεκριμένη υπηρεσία ή επαγγελματική προοπτική). Η πρόεδρος εξήγησε ότι ο ρόλος της δικηγόρου του θύματος ήταν να αντιπροσωπεύει τις επιθυμίες, τις ανάγκες ή τις απόψεις των γυναικών προσφύγων και των αιτουσών άσυλο.

4. Συζήτηση των περιπτώσεων. Για κάθε περίπτωση:
 - a. Η πρόεδρος ή η δικηγόρος του θύματος ανέγνωσαν την περιπτωσιολογική μελέτη.
 - b. Η πρόεδρος κάλεσε κάθε μέλος της ομάδας να σχολιάσει τους κινδύνους ή τις ανάγκες των γυναικών (και ενδεχομένως των παιδιών τους) από επαγγελματική άποψη. Η πρόεδρος ζήτησε σύντομες συμβολές, εστιάζοντας στην αρμοδιότητα κάθε επαγγελματία/λειτουργού.
 - c. Αφού μίλησαν οι επαγγελματίες/χειριστές, η πρόεδρος προσκάλεσε τη δικηγόρο του θύματος να προσθέσει σχόλια από την οπτική γωνία της γυναίκας ή σχετικά με τυχόν επιθυμίες.
 - d. Αφού προσδιορίστηκαν οι κίνδυνοι και οι ανάγκες, η πρόεδρος κάλεσε την ομάδα να προτείνει τα κύρια μέτρα που έπρεπε να ληφθούν για την προστασία και υποστήριξη της γυναίκας (και ενδεχομένως των παιδιών της).
 - e. Η πρόεδρος συνόψισε τις συμφωνηθείσες ενέργειες, ποιος θα εκτελούσε τις εν λόγω ενέργειες και από τότε.

Για αυτή την πιλοτική συνάντηση, καθώς συζητούσαμε για περιπτώσεις «απουσίας από το γεγονός», απευθύναμε πρόσκληση σε άλλους σημαντικούς επαγγελματίες των υπηρεσιών υγείας, σεξουαλικής και ενδοοικογενειακής βίας, καθώς και σε οργανώσεις παροχής βοήθειας σε γυναίκες πρόσφυγες και αιτούσες άσυλο, να παραστούν στη συνεδρίαση της διεπιστημονικής ομάδας. Ζητήσαμε από αυτούς τους παρατηρητές να σχολιάσουν τέσσερις ερωτήσεις. Τα σχόλιά τους συνέβαλαν στις συστάσεις της πιλοτικής συνάντησης:

- Ποιοι οργανισμούς δεν εκπροσωπούσαν στο τραπέζι και, αντίθετα, θα ήταν χρήσιμοι;
- Υπήρχαν άλλες δράσεις που θα μπορούσαν να αναληφθούν;
- Ποια υφιστάμενα εμπόδια θα μπορούσαν να καταστήσουν δύσκολη την υλοποίηση των

δράσεων;

- Ποιο ήταν το μέγεθος της συμβολής της δικηγόρου του θύματος κατά τη συνάντηση;

Κοινές συστάσεις / Διδάγματα που αντλήθηκαν και στις δύο χώρες

ΤΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕ

Και στις δύο χώρες

Όλοι οι επαγγελματίες συναντιούνται για να συζητήσουν περιπτώσεις

- Έχοντας μια σειρά επαγγελματιών που είναι παρόντες στην ίδια συνάντηση, κατέστησε διαθέσιμες τις ιδέες των αρμόδιων φορέων για την υπόθεση
- Συζητώντας από κοινού ως ομάδα, εντοπίστηκαν καλύτερα οι κίνδυνοι και οι ανάγκες των γυναικών προσφύγων και των αιτουσών άσυλο
- Η ομάδα μπόρεσε να μοιραστεί τη γνώση των διαθέσιμων υπηρεσιών στην περιοχή.
- Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, οι επαγγελματίες και οι λειτουργοί είχαν άμεση επαφή με τις τοπικές υπηρεσίες, οπότε ήταν ευκολότερο γι' αυτούς να κατευθύνουν τη γυναίκα στην πιο κατάλληλη υπηρεσία.
- Η ανεξάρτητη πρόεδρος (στο Ηνωμένο Βασίλειο) και η συντονίστρια (στην Ιταλία) διασφάλισαν ότι όλοι οι επαγγελματίες θα μπορούσαν να εκφράσουν την εκτίμησή τους, αλλά η συνεδρίαση επικεντρώθηκε στον τελικό σκοπό και επιτεύχθηκε ένα συμφωνημένο σχέδιο δράσης

Ο ρόλος των επικουρικών φιγούρων

- Τόσο στην Ιταλία όσο και στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι απόψεις και οι ανάγκες των γυναικών, των οποίων οι ιστορίες αναλύθηκαν και αντιμετωπίστηκαν στις συναντήσεις, εκπροσωπήθηκαν από τις ειδικές φιγούρες που υπάρχουν στη διεπιστημονική ομάδα. Στη βρετανική περίπτωση, η λειτουργία αυτή διεξήχθη από τη «δικηγόρο του θύματος», ενώ στην Ιταλία από τη λειτουργό (αναφοράς) της εγκατάστασης. Σκοπός ήταν η διαφύλαξη της ιδιωτικότητας των γυναικών και ταυτόχρονα η προσπάθεια εκπροσώπησης των αναγκών και των προσωπικοτήτων τους.

Στην Ιταλία

- Η λειτουργός της εγκατάστασης είναι το σημείο αναφοράς που συνοδεύει τις γυναίκες πρόσφυγες στη διαδρομή υποδοχής και, ως εκ τούτου, γνωρίζει τόσο την ιστορία όσο και τις προσωπικές ανάγκες και τους ατομικούς πόρους της καθεμίας.
- Η κύρια συμβολή της ήταν να επαναφέρει τη συζήτηση στα συγκεκριμένα ατομικά χαρακτηριστικά κάθε γυναίκας.
- Η λειτουργός μπορεί να εγγυηθεί τη συνέχεια και τη συνοχή της παρέμβασης πέρα από τους μεμονωμένους εμπλεκόμενους επαγγελματίες

Στο Ηνωμένο Βασίλειο

- Οι επαγγελματίες και οι παρατηρητές θεώρησαν απαραίτητο έναν συγκεκριμένο ρόλο δικηγόρου της γυναικός πρόσφυγα και αιτούσας άσυλο όπως αυτόν της συνάντησης. Παρόλο που ήδη υπάρχουν παρόμοιοι ρόλοι για τα θύματα ενδοοικογενειακής ή σεξουαλικής βίας στο Ηνωμένο Βασίλειο, δεν υπάρχει συγκεκριμένος ρόλος για την υπεράσπιση των γυναικών, οι οποίες συχνά έχουν μοναδικές ανάγκες και ευαλωτότητες.
- Θεωρήθηκε ότι ο ρόλος της δικηγόρου θα μπορούσε να είναι ρευστός και να υιοθετείται από διάφορους επαγγελματίες/οργανισμούς, ανάλογα

με το ποιος ήταν πιο κοντά σε μια γυναίκα σε μια συγκεκριμένη περίπτωση.

- Η ιδέα ενός ενιαίου συντονιστή, ο οποίος θα μπορούσε να εκπροσωπήσει τη γυναίκα πρόσφυγα και την αιτούσα άσυλο και να συντονίζει τις υπηρεσίες για λογαριασμό της, επικροτήθηκε από τους επαγγελματίες της ομάδας. Με άλλα λόγια, ένα συγκεκριμένο άτομο θα ανέφερε στη γυναίκα την έκβαση της συνάντησης, ενώ οι επαγγελματίες που θα συμμετείχαν στη συνάντηση θα μπορούσαν αργότερα να συντονίσουν τις ενέργειές τους με τη δικηγόρο.
- Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, η δικηγόρος του θύματος οδηγούσε συνεχώς τη συζήτηση στις ανάγκες και τις προτεραιότητες της γυναίκας πρόσφυγα και αιτούσας άσυλο.
- Ένας δικηγόρος/μία δικηγόρος έχει την ευκαιρία να εκφράσει άμεσα τις επιθυμίες της γυναίκας

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙ

Στην Ιταλία

- Ένα από τα κρίσιμα ζητήματα που διαπιστώθηκαν ήταν η απουσία ορισμένων επαγγελματιών που θα είχαν τη δυνατότητα να παράσχουν πρόσθετες ιδέες για προβληματισμό και ανάλυση των περιπτώσεων και για τον προγραμματισμό των παρεμβάσεών τους. Συγκεκριμένα, δεν ήταν δυνατόν να συμπεριληφθεί σε αυτό το στάδιο η φιγούρα της γλωσσολογικού και πολιτισμικού μεσολαβήτριας που θα ήταν σκόπιμο να συμπεριληφθεί σε μια μεταγενέστερη υλοποίηση της δραστηριότητας της ομάδας.
- Η ομάδα συμμερίστηκε ευρέως ότι η διεπιστημονική μεθοδολογία εργασίας που δοκιμάστηκε στο σύστημα υποδοχής πρέπει να επεκταθεί σε όλες τις υπηρεσίες που υπάρχουν στην περιοχή και μπορούν να έρθουν σε επαφή με διαφορετικούς τρόπους με τις γυναίκες πρόσφυγες και αιτούσες άσυλο.

ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

- Ορισμένες επαγγελματίες/υπηρεσίες δεν εκπροσωπούσαν στη συνάντηση, αλλά θα ήταν χρήσιμο να τις εμπλέξουμε. Συγκεκριμένα, σχολεία, κοινωνικές υπηρεσίες, σύμβουλοι μετανάστευσης, νομικοί σύμβουλοι/δικηγόροι και λειτουργοί κοινοτήτων μαύρων και εθνοτικών μειονοτήτων («πολιτισμικοί διαμεσολαβητές»).
- Η πιλοτική ομάδα απαρτιζόταν από μια μεγάλη ομάδα: στο μέλλον η διεπιστημονική ομάδα θα μπορούσε να περιλαμβάνει έναν περιορισμένο αριθμό επαγγελματιών, στους οποίους θα προστεθούν, εάν κριθεί απαραίτητο, και άλλα άτομα για ειδικές περιπτώσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Παράδειγμα περίπτωσης, Ιταλία

Αφήγηση

Νεαρή νιγηριανή γυναίκα που γεννήθηκε στην πολιτεία Ognun από οικογένεια Igbo. Η ίδια και η μητέρα της εγκαταλείφθηκαν από τον πατέρα τους. Στη συνέχεια, μετακόμισε με τη μητέρα της στο σπίτι ενός πολύ σημαντικού άνδρα που παρακρατούσε τα κέρδη τους από αγροτικές εργασίες και επίσης τη βίαζε, κακομεταχειριζόταν, χτυπούσε και την εμπόδιζε να πάει στο σχολείο. Μετά την κακοποίηση από τον πατριό της, η νεαρή γυναίκα ανακαλύπτει ότι είναι έγκυος. Ο πατριός της, αφού ανακάλυψε το γεγονός, την ξυλοκόπησε μέχρι που της προκάλεσε αποβολή. Στη συνέχεια, δραπέτευσε σε μια μεγάλη πόλη και δεν επέστρεψε ποτέ στο σπίτι. Σε αυτή την πόλη συνάντησε έναν άνδρα με τον οποίο παντρεύτηκε αργότερα. Με το σύζυγό της αποφασίζουν, αφού είχε υποστεί επιθέσεις, να ξεκινήσουν το ταξίδι προς στη

Λιβύη. Τους βοηθάει ένας άνδρας που είχαν γνωρίσει εν τω μεταξύ. Στη Λιβύη, ο σύζυγος οδηγείται στη φυλακή και εκείνη ανακαλύπτει ότι είναι έγκυος. Μετά από κάποιο χρονικό διάστημα, φτάνουν στη Λαμπεντούζα, μεταφέρονται σε μια τοποθεσία στη Λάτσιο, αλλά φεύγουν επειδή δηλώνουν ότι δεν λαμβάνουν τα προς το ζην. Πηγαίνουν στο Μιλάνο και μετά στη Μπολόνια, όπου η γυναίκα γεννάει σε ένα από τα νοσοκομεία της πόλης.

Υποδοχή

Η συμπεριφορά της στην εγκατάσταση υποδοχής ήταν πάντα επαρκής, σεβάστηκε τους κανόνες και δημιούργησε μια καλή σχέση με τους λειτουργούς. Με την πάροδο του χρόνου παρακολούθησε με ενδιαφέρον τα μαθήματα γλώσσας που της προτάθηκαν και έχει ζητήσει αρκετές φορές να πραγματοποιήσει κάποιες δραστηριότητες που θα της επέτρεπαν να μην σκέφτεται τα προσωπικά της προβλήματα. Φροντίζει πάντα τον γιο της επιμελώς.

ΠΤΥΧΕΣ ΕΥΑΛΩΤΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΑΝΙΧΝΕΥΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΧΕΙ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙ

Αναφέρει συχνά πόνους στο σώμα και προβλήματα αϋπνίας, συχνούς πονοκεφάλους και πόνους στο στομάχι και στην κοιλιά.

Ανάλυση ομάδας

- Σεξουαλική βία που υπέστη από τον πατριό στη χώρα καταγωγής, τη Νιγηρία.
- Μια πολύπλοκη διαδρομή μετανάστευσης, εκτιμήθηκε η πιθανότητα ότι η γυναίκα υπέπεσε θύμα εμπορίας ανθρώπων (ύποπτος ο ρόλος του συζύγου).
- Συμπτώματα: επαναλαμβανόμενες ενοχλητικές σκέψεις, πονοκέφαλοι, δυσκολία στον ρυθμό ύπνου-αφύπνισης, έντονο άγχος.
- Υποστήριξη ιταλικής οικογένειας, σχέση βοήθειας/ελέγχου.

Εκτίμηση αναγκών

- Αναγκαιότητα μιας διαδρομής ψυχολογικής υποστήριξης, ενός χώρου για τον εαυτό της στον οποίο η γυναίκα μπορεί να αφιερώσει χρόνο για να αντιμετωπίσει και να επεξεργαστεί την προσωπική της ιστορία και τις εμπειρίες βίας και τραυμάτων της.
- Υποστηρικτική φαρμακολογική θεραπεία.

Διαδρομή ανάληψης ευθύνης και σχέδιο δράσης

- Εκκίνηση μιας διαδρομής ψυχολογικής υποστήριξης στο κέντρο καταπολέμησης της βίας chiAMA της CIAMA.
- Αποστολή στην τοπική υπηρεσία ψυχικής υγείας για την εκτίμηση χορήγησης φαρμακολογικής θεραπείας.
- Συνέντευξη από κοινού με τη λειτουργό αναφοράς της εγκατάστασης και της νομικής λειτουργού για σύγκριση σχετικά με το συλλεχθέν ιστορικό της γυναίκας έχοντας κατά νου την υπόθεση της υποψίας εμπορίας με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση.

Εμπλεκόμενοι ειδικοί

Ψυχολόγος, νομική λειτουργός, λειτουργός της εγκατάστασης, ψυχίατρος, νευροψυχίατρος, γενικός ιατρός.

Συμμετοχή τοπικών υπηρεσιών

Τοπική ψυχιατρική υπηρεσία, γενικός ιατρός

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ B: Παράδειγμα περίπτωσης, Ηνωμένο Βασίλειο

Η Agnesa (επινοηθείσα ονομασία) είναι μια 19χρονη Αλβανίδα. Έρχεται από τα Τίρανα και εργαζόταν σε εργοστάσιο ηλεκτρονικών ειδών ως περιστασιακή εργαζόμενη όταν ήταν 17 ετών. Δεν ήταν ευχαριστημένη με την οικογενειακή της ζωή, καθώς ζούσε με έναν αλκοολικό πατέρα και άλλα πέντε νεαρά αδέρφια που συντηρούσε με τον μισθό της. Βρήκε σκληρή τη δουλειά και δεν ήταν ικανοποιημένη με το μισθό της.

Μια μέρα επικοινωνήσε μαζί της ο Jarek, ένας εργαζόμενος στο εργοστάσιο. Ήταν 45 ετών. Της είπε ότι ένα όμορφο κορίτσι σαν κι αυτή χαραμίζεται ως εργάτης στην Αλβανία. Προσφέρθηκε να την βοηθήσει να εισέλθει στο Ηνωμένο Βασίλειο όπου θα μπορούσε να βρει δουλειά ως μοντέλο ή στον ξενοδοχειακό τομέα. Την προειδοποίησε να μην το κοινοποιήσει στην οικογένειά της γιατί θα μπορούσαν να την εμποδίσουν να φύγει επειδή χρειαζόταν τα χρήματά της.

Συμφώνησε να φύγει μαζί του και με την καλύτερη φίλη της Ana και, μετά από δύο μήνες, πήγαν στην Αγγλία. Κατά την άφιξή της στο Ηνωμένο Βασίλειο, είχε προειδοποιηθεί από τον Jarek ότι θα έπρεπε να πει στους συνοριακούς αξιωματικούς μετανάστευσης ότι αυτή και η Ana ήταν αδελφές και ότι εκείνος ήταν ο πατέρας τους. Δέχτηκε, και αφού έφτασε στο Λονδίνο, αναγκάστηκε να εκπορνευτεί σε έναν οίκο ανοχής όπου βιάστηκε επανειλημμένα, αρχικά από τον Jarek και στη συνέχεια από τους πελάτες. Τελικά κατάφερε να ξεφύγει και αναγκάστηκε να επαιτεί στον δρόμο για να επιβιώσει. Συνελήφθη από την αστυνομία, και παρόλο που ήταν απρόθυμη να το πράξει, τους διηγήθηκε την ιστορία της. Την μετέφεραν σε ένα καταφύγιο για

γυναίκες θύματα εμπορίας και την ενθάρρυναν να υποβάλει καταγγελία εναντίον του Jarek. Εν τω μεταξύ, ανακάλυψε ότι ήταν 5 μηνών έγκυος και δεν ήξερε αν ήθελε να κρατήσει το μωρό, αλλά τελικά αποφάσισε να το κρατήσει. Μετά τη γέννηση, άρχισε να πάσχει από επιλόχειο κατάθλιψη και να έχει συχνά εφιάλτες. Ο κοινωνικός λειτουργός της ανησύχησε για το παιδί. Η Agnesa θέλει να κρατήσει το μωρό, αλλά δυσκολεύεται να το φροντίσει.

Έχει έναν δικηγόρο ο οποίος βοηθάει στην υποβολή αίτησης ασύλου, αλλά δεν είναι σίγουρη αν θα συνεχίσει την καταγγελία εναντίον του Jarek, επειδή ανησυχεί για τις επιπτώσεις στην οικογένειά της στην Αλβανία.

Το ακόλουθο είναι το περιπτώσιολογικό μοντέλο που συμπληρώθηκε για την περίπτωση της Agnesa.

Περίπτωση αρ.	Περίπτωση
<p>Ποιοι είναι οι κίνδυνοι και οι ανάγκες της γυναίκας πρόσφυγα και αιτούσας άσυλο;</p> <p>Πτυχές που πρέπει να εξεταστούν:</p> <p>Επί του παρόντος, υπάρχει κίνδυνος κακοποίησης ή κινδύνου;</p> <p>Άμεσες και μακροχρόνιες ανάγκες (προστασία)</p> <p>Υγεία (σωματική, σεξουαλική, ψυχική)</p> <p>Ναρκωτικά/αλκοόλ</p> <p>Παιδιά</p> <p>Περαιτέρω κίνδυνοι/ανάγκες, π.χ. γλώσσα, ψυχική υγεία, ειδικού χαρακτήρα ΒΜΕ, αναπηρία, πολιτισμικά προβλήματα (π.χ. «σεβασμός»)</p> <p>Κατάσταση μετανάστευσης</p> <p>Εισόδημα</p> <p>Στέγαση</p> <p>Ποινική και αστική δικαιοσύνη</p> <p>Περιλαμβάνει την ταυτοποίηση αυτού που μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για το θύμα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η Agnesa θα μπορούσε να βρεθεί σε συνεχή κίνδυνο από τον Jarek και τους σωματέμπορους στο Ηνωμένο Βασίλειο • Η οικογένειά της στην Αλβανία θα μπορούσε να απειληθεί από τον Jarek και τους σωματέμπορους του • Μπορεί να χρειαστεί υπηρεσίες/ελέγχους σεξουαλικής υγείας - π.χ. για σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα λόγω επαναλαμβανόμενων βιασμών • Ανάγκες ψυχικής υγείας που οφείλονται σε τραύματα και επιλόχειο κατάθλιψη • Το παιδί μπορεί να χρειαστεί υγειονομικούς ελέγχους • Η κατάσταση της στέγασης είναι αβέβαιη - σε προσωρινή στέγαση για πρόσφυγες, αλλά απαιτεί μακροχρόνια στέγαση • Η φιλανθρωπική οργάνωση για την εμπορία ανθρώπων UNSEEN (με έδρα το Μπρίστολ) είναι σε θέση να προσφέρει υποστήριξη στην Agnesa και να την βοηθήσει με νομικές συμβουλές και στην κατανόηση οποιωνδήποτε δικαιωμάτων υποστήριξης • Η αστυνομία θα μπορούσε να την πείσει για να προτρέψει να υποβάλει μήνυση για βιασμό εναντίον του Jarek και των σωματέμπορων - θα πρέπει να ενημερωθεί ότι δεν υπάρχει χρονικό όριο για να αποφασίσει να υποβάλει μήνυση στην αστυνομία και να της επιτρέψει να λάβει τις δικές της αποφάσεις • Χρειάζεται μια απόφαση για το άσυλο και την απόκτηση άδειας διαμονής στο Ηνωμένο Βασίλειο
<p>Ποιες είναι οι κύριες προτεραιότητες/επιθυμίες της γυναίκας (όπου είναι γνωστές)</p>	<p>Η δικηγόρος του θύματος πρότεινε ότι οι άμεσες προτεραιότητες της Agnesa για τον εαυτό της και το μωρό της ήταν πιθανώς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στέγαση - χρειάζεται μακροχρόνια λύση σταθερής διαμονής • Χρειάζεται υποστήριξη ως νέα μητέρα που πάσχει από επιλόχειο κατάθλιψη

<p>Ενέργειες που συμφωνήθηκαν (από ποιον)</p> <p>Οι ενέργειες πρέπει να είναι SMART (συγκεκριμένες, έγκαιρες και με διορισμένο άτομο αναφοράς).</p> <p>Υπηρεσίες και φορείς γύρω από τις ενέργειες των εθελοντών στο τραπέζι. Η πρόεδρος συνοψίζει.</p> <p>Να συμπεριληφθούν τυχόν επιπλέον παραπομπές που πρέπει να υποβληθούν σε άλλους οργανισμούς.</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Να παραπεμφθεί στον κοινωνικό λειτουργό για την επιλόχειο κατάθλιψη και τον έλεγχο της ψυχικής υγείας (Νοσηλεύτρια της υγείας της μητέρας)2. Να ερωτηθεί η Agnesa αν είναι εγγεγραμμένη σε γενικό ιατρό. Εάν ναι (με τη συγκατάθεσή της) να ενημερωθεί ο γενικός ιατρός για την κατάστασή της. Εάν όχι, να της παρασχεθεί βοήθεια για την εγγραφή της (Νοσηλεύτρια της υγείας της μητέρας)3. Να καθοδηγηθεί σε μια τοπική φιλανθρωπική οργάνωση που υποστηρίζει νέες μητέρες που πάσχουν από επιλόχειο κατάθλιψη - όπως η Bluebell ή η MothersforMothers (Νοσηλεύτρια της υγείας της μητέρας)4. Να διασφαλιστεί ότι η Agnesa επικουρείται από την τοπική υπηρεσία για γυναίκες θύματα εμπορίας ανθρώπων (Δικηγόρος του θύματος)5. Να παρακολουθείται η κατάσταση - εάν χρειάζεται, ανατρέξτε στην προστασία των παιδιών (Νοσηλεύτρια της υγείας της μητέρας & Δικηγόρος του θύματος)6. Να παρασχεθούν στην Agnesa συμβουλές σχετικά με τις επιλογές υποβολής μήνυσης και να καταστεί σαφές ότι αυτή είναι η επιλογή της (Αστυνομικός/αξιωματικός διασύνδεσης των δικαστηρίων μαζί με τη δικηγόρο του θύματος)7. Επικοινωνία με ανεξάρτητο σύμβουλο για τη σεξουαλική βία (Υπηρεσία υποστήριξης για τη σεξουαλική βία)
---	---

Addressing Sexual Violence Against Refugee Women
This Project is funded by the Rights,
Equality and Citizenship (REC)
Programme of the European Union

